

Міністерство освіти і науки України

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

НАКАЗ

30 березня 2018 р.

м. Суми

№ 0252-I

**Про змішану форму
організації навчання
за освітніми програмами**

(зі змінами, внесеними згідно з наказом №0318-I від 20.04.2018 р.)

З метою забезпечення прав осіб, що навчаються, на індивідуалізацію навчання, подальшого вдосконалення освітнього процесу в СумДУ за європейською моделлю на основі запровадження сучасних технологій навчання, керуючись Концептуальними засадами діяльності Сумського державного університету, його стратегією розвитку на 2010-2020 роки, Концепцію розбудови єдиного освітнього середовища e-learning в університеті, Положенням про організацію освітнього процесу в СумДУ

НАКАЗУЮ:

1. Активізувати запровадження в освітній процес СумДУ навчання, змішаного за формами організації вивчення дисциплін освітньої програми, (далі – змішане навчання за освітньою програмою) як моделі, заснованій на інтеграції традиційного, електронного та інших сучасних технологій навчання, що передбачає реалізацію частини традиційного освітнього процесу іншими альтернативними формами та видами взаємодії в освітньому середовищі, зокрема електронними.

2. Визначити, що освітньо-професійна чи освітньо-наукова програма (далі – освітня програма), що реалізується здобувачем вищої освіти на умовах п.1 цього наказу, може формуватися комбінуванням освітніх компонентів (дисциплін, розділів дисциплін тощо) з традиційною формою організації вивчення дисциплін та:

- а) дистанційних курсів СумДУ, що відповідають вимогам наказу до навчальних матеріалів дистанційної форми навчання (наказ ректора від 03.02.17 р. № 048-I);
- б) масових он-лайн курсів (далі – он-лайн курси);

- в) курсів інших закладів вищої освіти (у тому числі й дистанційних), що реалізуються за програмами академічної мобільності та віртуальних академічних обмінів;
- г) окремих компонентів (дисциплін, розділів дисциплін, курсових проектів (робіт) тощо) освітньої програми, що зараховані як результати навчання за підсумками участі в міжнародних, всеукраїнських студентських конкурсах, олімпіадах, конференціях.
- г) окремих дисциплін освітньої програми, що реалізуються за моделями змішаного навчання (змішане навчання за дисципліною);
- д) окремих компонентів (дисциплін, розділів дисциплін, курсових проектів (робіт) тощо) освітньої програми, що зараховані як результати навчання за підсумками участі в міжнародних та всеукраїнських програмах молодіжних, студентських та інших неакадемічних обмінів (тренінги, літні та зимові школи тощо, що проводяться міжнародними та всеукраїнськими громадськими організаціями).

{Пункт 2 доповнено підпунктом д) згідно з наказом №0318-I від 20.04.2018}

3. Встановити, що освітня програма може бути віднесена до такої, що реалізується за змішаною формою, при одночасному виконанні наступних умов:

а) частка освітнього процесу, що реалізується формами(ою) організації вивчення навчальних дисциплін, зазначеними у п.2 цього наказу, становить (у % від обсягу кредитів за начальним планом) за рівнями впровадження змішаного навчання:

- початковий рівень - не менше 10%;
- середній рівень - не менше 30%;
- високий рівень - не менше 50%;

б) частка здобувачів вищої освіти, яка навчаються за денною формою навчання та обрали форми (у) організації вивчення навчальних дисциплін, зазначених у п.2 цього наказу, становить за рівнями впровадження змішаного навчання:

- початковий рівень - не менше 30%;
- середній рівень - не менше 50%;
- високий рівень - не менше 70%;

4. Рекомендувати кафедрам до першочергового застосування в аудиторній та самостійній роботі здобувачів вищої освіти денної форми навчання наявні дистанційні курси з їх відповідним, за необхідності, доопрацюванням, а також відкриті масові он-лайн курси, при вивченні окремих компонентів освітньої програми.

5. Надати здобувачам вищої освіти денної форми навчання можливість вибору форми організації вивчення (із перелічених п.2 цього наказу) навчальних

дисциплін як альтернативу традиційній організації навчання за наведеними нижче процедурами організації навчання та вибору його форми:

5.1. Організацію вивчення дисциплін з використанням дистанційних курсів (п. 2а цього наказу) здобувачами вищої освіти денної форми навчання здійснювати таким чином:

- а) інститутам (факультетам) щорічно в термін до 1 грудня забезпечувати формування на кожен наступний навчальний рік переліку дистанційних курсів, відповідно до вимог наказу ректора від 03.02.17 р. № 48-І, в електронному каталозі дистанційних курсів інформаційного сервісу «Особистий кабінет студента»;
- б) навчально-організаційному відділу щорічно в строки, призначені для реєстрації для вивчення вибіркових дисциплін, за допомогою інформаційного сервісу «Особистий кабінет студента» здійснювати організацію вибору здобувачами вищої освіти дистанційних курсів (з автоматизованою реєстрацією здобувачів вищої освіти на платформі MiX (<https://mix/sumdu/edu/ua/>) та підключенням дистанційного курсу);
- в) за результатами вибору дистанційних курсів завідувачам кафедр до початку навчального року організовувати реєстрацію викладачів, які викладають відповідний курс з традиційною організацією навчання в наступному навчальному році, на платформі MiX для супроводження дистанційних курсів;
- г) викладачам, які супроводжують дистанційні курси, до початку навчального року (семестру) розміщувати дистанційні курси на платформі MiX (<https://mix/sumdu/edu/ua/>) шляхом імпорту з платформи дистанційного навчання та конструктора навчальних матеріалів LecturED;
- г) вивчення здобувачем вищої освіти матеріалів дистанційного курсу та виконання завдань для отримання допуску до семестрової атестації з курсу здійснювати за технологіями дистанційної форми навчання;
- д) підсумковий контроль з дисципліни здійснювати за графіком та формою, передбаченими для денної форми навчання;
- е) для організації вивчення дисциплін з використанням дистанційних курсів в 2018/19 навчальному році інститутам (факультетам) та навчально-організаційному відділу заходи, передбачені п.п. 5.1а та 5.1б цього наказу, провести в термін до 20.05.18 р.

5.2. Запровадити наступну технологію застосування он-лайн курсів (п.2б цього наказу) в освітньому процесі університету:

- а) протягом першого тижня семестру здобувач вищої освіти за власною ініціативою або за пропозицією викладача, який викладає відповідну навчальну дисципліну з традиційною організацією навчання, може обрати для

вивчення он-лайн курс як альтернативу традиційній організації її вивчення та подати особисту заяву щодо дозволу на вивчення навчальної дисципліни на відкритій он-лайн платформі. Особиста заява подається на ім'я директора інституту (декана факультету) погоджується завідувачем кафедри, за якою закріплена відповідна дисципліна.

- б) при прийнятті рішення щодо надання дозволу на вивчення он-лайн курсів рекомендувати враховувати наступні критерії:
- наявність опису курсу, що містить наступну інформацію: назва, мета/завдання курсу; заплановані результати навчання та трудомісткість опанування курсу (у кредитах ЄКТС та/або годинах); список тем (розділів) курсу; опис процедур оцінювання результатів навчання та критерії отримання документу про успішне опанування курсу;
 - відповідність трудомісткості та результатів навчання масового відкритого он-лайн курсу запланованим за навчальною дисципліною, у разі якщо остання входить до обов'язкової частини освітньої програми;
 - відповідність трудомісткості он-лайн курсу заплановано за вибірковою частиною освітньої програми;
 - наявність навчально-методичних матеріалів, необхідних для досягнення всіх запланованих у рамках курсу видів робіт та досягнення всіх запланованих результатів навчання;
 - забезпечення ідентифікації особи при проведенні заходів, пов'язаних з оцінкою засвоєння результатів навчання;
 - наявність документу (сертифікату), що підтверджує успішне завершення навчання та дозволяє однозначно ідентифікувати особу, що навчалась, а також рівень засвоєння результатів навчання (критерії оцінок, навчальний план або інші дані можуть бути описані в інформації про курс, або безпосередньо в сертифікаті або його електронній версії);
- в) рішення про зарахування академічних результатів (кредитів, оцінок, балів) за результатами вивчення онлайн-курсу (курсів) приймає директор інституту (декан факультету) на підставі особистої заяви здобувача вищої освіти та за умов успішного завершення навчання, підтвердженого сертифікатом (або іншим документом, регламентованим описом курсу), наданого до директорату інституту (декану факультету) до початку екзаменаційної сесії;
- г) здобувачів вищої освіти, які не досягли результатів, необхідних для отримання документу (сертифікату) про успішне завершення навчання за онлайн-курсом, або не надали його на умовах, визначених п.5.2в цього наказу, вважати такими, що мають академічну заборгованість з цієї навчальної дисципліни.

5.3. Застосування курсів інших закладів вищої освіти, що реалізуються за програмами академічної мобільності (п. 2в цього наказу), здійснювати відповідно

до «Положення про академічну мобільність студентів» (наказ ректора від 18.12.14 р. № 1072-І). При цьому визначити що:

- а) підставою для впровадження таких програм є наказ ректора, проект якого вносить директор інституту (декан факультету) за погодженням з керівником групи організації міжнародного академічного співробітництва (далі – ГМАС), начальником відділу міжнародних зв'язків та першим проректором;
- б) обов'язковими додатком до наказу є Програма академічної мобільності, в якій здобувач вищої освіти визначає перелік курсів, що вивчаються за нею. Програма академічної мобільності погоджується з координатором ЄКТС від інституту (факультету), завідувачем випускної кафедри, директором інституту (деканом факультету), керівником ГМАС та начальником організаційно-методичного управління;
- в) зарахування академічних результатів (кредитів, оцінок, балів) після вивчення курсів, передбачених Програмою академічної мобільності, здійснюється на підставі наданої здобувачем вищої освіти до директорату інституту (деканату факультету) академічної довідки, завіреної закладом вищої освіти, в якому здобувач навчався.

5.4. Запровадити наступну технологію зарахування окремих компонентів освітньої програми за результатами участі у програмах неакадемічних обмінів (п. 2д наказу):

а) рішення про зарахування академічних результатів (кредитів, оцінок, балів) за результатами участі у програмах неакадемічних обмінів приймає директор інституту (декан факультету) на підставі особистої заяви здобувача вищої освіти за погодженням завідувача кафедри, за якою закріплена відповідна дисципліна чи інший компонент освітньої програми;

б) критеріями прийняття рішення щодо надання дозволу на зарахування в освітньому процесі університету результатів участі у програмі неакадемічних обмінів є наявність документу (сертифікату), що підтверджує участь у програмі неакадемічних обмінів, дозволяє однозначно ідентифікувати особу, яка брала участь в такій програмі, а також дозволяє ідентифікувати отримані особою компетентності в результаті участі в такій програмі.

{Пункт 5 доповнено підпунктом 5.4 згідно з наказом №0318-І від 20.04.2018}

6. З метою посилення наукової складової освітніх програм здобувачів вищої освіти ступенів «бакалавр» та «магістр» шляхом поєднання навчального процесу з науковими дослідженнями право зарахування результатів міжнародних, всеукраїнських студентських конкурсів, олімпіад, конференцій як результатів навчання на рівні окремого компоненту (курсівих проектів (робіт), навчальних дисциплін, окремих модулів, розділів навчальних дисциплін тощо (п. 2г цього наказу)) освітньої програми надати кафедрам, що оформлювати відповідним протокольним рішенням засідання кафедри.

7. Директором інститутів (деканам факультетів) формування потоків (груп) здобувачів вищої освіти денної форми навчання для складання розкладу занять проводити з урахуванням результатів вибору форми організації вивчення навчальних дисциплін відповідно до п. 2 цього наказу.

8. Встановити, що в разі застосування здобувачами вищої освіти форм організації вивчення навчальних дисциплін, перелічених у п. 2 цього наказу, обсяги навчальних доручень професорсько-викладацького складу на першому етапі впровадження моделі змішаного навчання не коригуються та визначаються для всього контингенту потоків (груп) денної форми навчання відповідно до внутрішньоуніверситетської нормативної бази. У наступному періоді передбачати застосування розрахунку обсягів навчальних доручень за моделлю «студенто-кредити».

9. Проректору з науково-педагогічної роботи, міжнародної діяльності та технічного забезпечення Любчаку В.О. організувати роботу щодо доопрацювання інформаційного сервісу «Особистий кабінет» в частині індивідуальної траєкторії навчання з метою забезпечення права вибору студентами форми вивчення навчальної дисципліни (традиційної/дистанційної) на наступний навчальний рік. При цьому передбачити: можливість введення до інформаційного сервісу інститутами (факультетами) переліку навчальних дисциплін, за якими розроблені дистанційні курси; реєстрації здобувачів вищої освіти на них; формування статистичної звітності.

10. Першому проректору Карпуші В.Д.:

- організувати розробку мотиваційних механізмів щодо активації застосування змішаного навчання, в тому числі, з застосуванням показника «студенто-кредити»;
- надати пропозиції ректору щодо внесення змін у методіку визначення рейтингу інститутів, факультетів та кафедр СумДУ в частині визначення показника – індикаторів ефективності запровадження змішаного навчання в освітній процес.

11. Начальнику відділу документно-інформаційних комунікацій та контролю Акименко Л.В. довести цей наказ до відома керівників структурних підрозділів, які вказані у наказі.

12. Контроль за виконанням цього наказу лишаю за собою.

Ректор

А.В. Васильєв

ПРОЕКТ НАКАЗУ ВНОСИТЬ:

Начальник ОМУ

_____ В.Б. Юскаєв

ПОГОДЖЕНО:

Перший проректор

_____ В.Д. Карпуша

Проректор з науково-педагогічної роботи

_____ В.О. Любчак